

A KÚRIA
mint fellebbviteli bíróság
í t é l e t e

Az ügy száma: Kf.VI.37.650/2018/5.

A tanács tagjai: Dr. Sperka Kálmán a tanács elnöke, Dr. Vitál-Eigner Beáta előadó bíró,
Dr. Sugár Tamás bíró

A felperesek: Autocentrum AAA Auto Gépjármű-kereskedelmi és Szolgáltató Kft. I. rendű
(2151 Fót, Fehérkő u. 1.)
AAA Auto International a.s. II. rendű (18400 Prága, Dopraváku 874/15, 184
00, Cimice 8, Cseh Köztársaság)

A felperesek képviselője: Bassola Ügyvédi Iroda (1112 Budapest, Oltvány árok 15.,
ügyintéző ügyvéd:)

Az alperes: Gazdasági Versenyhivatal (1054 Budapest, Alkotmány u. 5.)

Az alperes képviselője: Dr. Nacsa Mónika kamarai jogtanácsos

A per tárgya: versenyügyben hozott közigazgatási határozat felülvizsgálata

A fellebbezést benyújtó fél: a felperesek

A fellebbezés száma: 19.

Az elsőfokú bíróság neve, határozatának kelte és száma: Fővárosi Törvényszék 2018.
április 24-én kelt 13.K.700.291/2018/18. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria a Fővárosi Törvényszék 13.K.700.291/2018/18. számú ítéletét helybenhagyja.
Kötelezi a felpereseket, hogy 15 napon belül egyetemlegesen fizessenek meg az alperesnek
800.000.- (nyolcszázézer) forint fellebbezési eljárási költséget.
Kötelezi a felpereseket, hogy egyetemlegesen fizessenek meg az államnak felhívásra
2.500.000.- (kétfélmillió-ötszázézer) forint fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A fellebbezés alapjául szolgáló tényállás

- [1] Az I. rendű felperes 2016. február 1. napja óta rádióadók útján, online hirdetésekben, saját honlapján, nyomtatott sajtóhirdetésekben, bel- és kültéri plakátokon, e-dm levelekben és szórólapokon közzétett kommunikációiban – egyebek mellett – a következő reklám állításokat tette: „12 hónap szavatosság az autó műszaki állapotára”, valamint „garantáljuk az autó legális

Kf.VI.37.650/2018/5.

eredetét”.

- [2] Az alperes a 2017. november 29. napján kelt VJ/78-85/2016. számú határozatában megállapította, hogy az I. rendű felperes szolgáltatásával kapcsolatban 2016. február 1-jétől tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat valósult meg azzal, hogy egyes kommunikációs eszközökön a fogyasztók törvényes jogaik (12 hónap szavatossági jog és jogi eredet garancia) olyanként jelentek meg, mintha azok az I. rendű felperes ajánlatának sajátosságai lennének.
- [3] Megállapította továbbá, hogy a fenti magatartásokért mind az I. rendű felperes, mind a II. rendű felperes felelőssége is fennáll.
- [4] A jogsértés megállapítása mellett az I. rendű felperessel szemben 29.700.000.- forint bírságot szabott ki azzal, hogy a II. rendű felperest a bírság, illetve annak be nem hajtott része megfizetésére egyetemlegesen kötelezett vállalkozásként nevesíti.
- [5] Mindezeket túl megtűtötte a jogsértő magatartások folytatását, valamint kötelezte az I. rendű felperest annak igazolására, hogy a kifogásolt állításokat eltávolította, és az általa vállalt megfelelési programot bevezette.
- [6] A határozat indokolása szerint a járművek legális eredetére vonatkozó jogszavatosság, csakúgy, mint a 12 hónapos kellékszavatosság a felpereseknek a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) rendelkezésein alapuló kötelezettsége, ennek ellenére a vizsgált kereskedelmi kommunikációs eszközökön alkalmazott állításokat az I. rendű felperes oly módon mutatta be, mintha azok az ajánlatának sajátosságai, egyedi ajánlata lennének. Még utalás szintjén, közvetetten sem szerepel a reklámokban, hogy e szavatossági kötelezettség nem az általa egyedileg nyújtott garanciarendszer eleme, hanem üzleti döntési autonómiájától független jogszabályi kötelezettsége. Az állítások további ígérek, ajánlati elemek között jelennek meg, és közvetett utalás sincs arra, hogy azok az eltérő értékesítési konstrukcióból fakadnának.
- [7] Mindezzel az I. rendű felperes megvalósította a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló 2008. évi XLVII. törvény (a továbbiakban: Fttv.) Melléklete 10. pontja szerinti tényállást, megsértve ezzel az Fttv. 3. § (1) bekezdését. Rögzítette, hogy az úgynevezett feketelistás tényállások esetén nem vizsgálendő, hogy a kifogásolt állítások a fogyasztók üzleti döntésének befolyásolására alkalmasak-e, mert a jogalkotó ezt már eleve adottnak vette.
- [8] A II. rendű felperesnek az Fttv. 9. § (1) bekezdése szerinti felelőssége körében arra hivatkozott, hogy a II. rendű felperes által készített és az I. rendű felperes számára kötelezően alkalmazandó Brand Manual (a továbbiakban: arculati kézikönyv) kifejezetten előírta, hogy hol és miként kell a legális eredetre vonatkozó garanciát, valamint az autó műszaki állapotára vonatkozó 12 hónapos szavatosságot a kereskedelmi kommunikációkban megjeleníteni.
- [9] A II. rendű felperes érdekeltiségét igazolja az is, hogy ő ténylegesen részesült az I. rendű felperes kommunikációval elért árbevételéből. A fogyasztók az I. rendű felperesen keresztül a II. rendű felperes, vagy a több leányvállalat által kínált autókat is megvásárolhatták, ezzel növelték a II. rendű felperes árbevételét. Ezen kívül a kültéri és beltéri plakátok tervezési és gyártási költségeit a II. rendű felperes viselte.
- [10] A bírság kiinduló összegének megállapításakor a jogsértő kereskedelmi kommunikációk költségéből indult ki. Kifejtette, hogy egyes megjelenéseknek nincs ismert költsége és ezen költségtételek becsléssel sem határozhatók meg egyértelműen, a kiinduló összeget ennek ellenére nem növelte meg, de ezt a tényt súlyosító körülményként vette figyelembe a vizsgált kereskedelmi gyakorlat kiterjedtsége körében. Közepesen súlyosító körülményként értékelte, hogy a kereskedelmi gyakorlat hosszabb ideig tartott, illetve a honlapi tájékoztatás közel 2 éve, jelenleg is elérhető. Rögzítette, hogy az alkalmazott reklám jellegére is tekintettel jelentős számú fogyasztót ért el. A kereskedelmi gyakorlat direkt marketing elemet is tartalmazott, az arculati kézikönyv értelmében pedig a vizsgált állítások márkaépítő célzatúak voltak. Kisebb mértékű súlyosító körülményként vette figyelembe, hogy az I. rendű felperes magatartása felróható. Kis mértékű enyhítő körülményként értékelte a megfelelési program vázlatot. Az ismételt jogsértésre tekintettel az alapösszeget a 100%-hoz képest mintegy harmadával

Kf.VI.37.650/2018/5.

megnövelte, és megállapította, hogy az így kalkulált bírságösszege jelentősen magasabb a nettó árbevétel 10%-a.

A kereseti kérelem

- [11] A felperesek eljárás- és anyagi jogi jogszabálysértésekre hivatkozással kérték a határozat bírósági felülvizsgálatát.

Az elsőfokú ítélet

- [12] Az elsőfokú bíróság ítéletével a felperesek keresetét elutasította.
- [13] Indokolásában hangsúlyozta, hogy a fogyasztói döntés meghozatala egy folyamat, amelynek a jog minden szakaszát védi. A fogyasztókkal szembeni tisztességtelen magatartás tilalmának már a figyelem felkeltéskor is érvényesülnie kell.
- [14] Megítélése szerint a vizsgált kommunikációk olyan egyéb jellemzők, ajánlati felhívások között jelentek meg, amelyek nem minősülnek fogyasztói jogoknak, hanem kifejezetten az I. rendű felperes kínálatának sajátosságai, jellemzői. Még csak közvetett utalás sincs arra, hogy a felperes saját üzleti döntése alapján vállalt ajánlatok között törvényen alapuló fogyasztói jogok is szerepelnek, és nincs utalás a bizományosi konstrukciótól való eltérésre sem. Mindkét vizsgált kommunikáció esetében ezért megvalósul az Fttv. Mellékletének 10. pontjában foglalt tényállást. Az Fttv. mellékletében szereplő, úgynevezett feketelistás tényállások esetén a kereskedelmi gyakorlat döntéstorzításra, befolyásolására való alkalmasságát bizonyítani nem kell, mivel azt a jogalkotó eleve adottnak vette és tisztességtelennek minősítette. A felperesek ezért alaptalanul érveltek az Fttv. 3. § (1)-(3) bekezdéseinek sérelmével, és ugyanígy irrelevánsak a fogyasztói tudatosság körében előadott okfejtések is.
- [15] Az Fttv. 9. §-a szerinti felelősség körében Rámutatott, hogy annak érvényesüléséhez nem szükséges bármilyen aktív magatartás tanúsítása a jogsértés megvalósításában, a gazdaságilag érdekelt vállalkozás felelőssége e nélkül is megállapítható. A II. rendű felperes azonban a kötelezően alkalmazandó arculati kézikönyvben foglalt előírásaival még aktív magatartást is fejtett ki. A közvetlen érdekelttség alátámasztására hivatkozott az alperes által is megjelölt okokra; arra, hogy a II. rendű felperes ténylegesen is részesült a perbeli kommunikációval elért árbevételből, a fogyasztók az I. rendű felperesen keresztül a II. rendű felperes vagy a többi leányvállalat által kínált autók megvásárlásával növelték a II. rendű felperes árbevételét, ezen kívül a kültéri és beltéri plakátok tervezési és gyártási költségeit a II. rendű felperes viselte. Indokolása szerint az elkülönült menedzsmentre, szervezeti egységekre, valamint a védjegy jogosultjára vonatkozó felperesi hivatkozások a közvetlen érdekeltséget alátámasztó tényeket nem cáfolják, a bizonyítékok okszerű értékelését nem eredményezik.
- [16] Rögzítette, hogy a bírság összegszerűsége tekintetében a II. rendű felperesnek nincs kereshetőségi joga. Őt az alperes nem kötelezte bírság megfizetésére, a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tpv.) 78. § (5) bekezdése szerinti mögöttes helytállási kötelezettség a végrehajtás körébe tartozó kérdés, így nem teremt közvetlen, a közigazgatási határozaton alapuló érdekeltséget a II. rendű felperes számára az I. rendű felperes jogsértése miatt kiszabott bírság összegszerűségének vitatására.
- [17] Tényként állapította meg, hogy az alperesi határozat a bírság meghatározása kapcsán figyelembe vett körülményeket, és azok súlyozását is részletesen meghatározza. A bírság összegét kifejezetten figyelmeztető mértékű szankciónak tekintette.
- [18] A jogsértés ismétlődésével összefüggésben leszögezte, hogy az alperes által hivatkozott határozat – a bírósági felülvizsgálattól függetlenül – a közléssel jogerős, továbbá mindkét esetben megtévesztő jellegű kereskedelmi gyakorlat megállapításáról van szó. Mivel a tényállás azonosság az ismétlődés megállapításához nem szükséges, a korábban jogerősen kiszabott

Kf.VI.37.650/2018/5.

bírság jogszerűen került korrekciós tényezőként értékelésre.

- [19] Az I. rendű felperes csak állította, hogy a vizsgált kereskedelmi kommunikáció rövid ideig volt elérhető, tova gyűrűző hatása valószínűtlen, az elért fogyasztói kör pedig valószínűsíthetően alacsony számú, mindez konkrét tényekkel azonban nem támasztotta alá.
- [20] Az I. rendű felperes nem tekinthető piacra belépő kezdő vállalkozásnak, hiszen a kivonulását megelőzően ugyanezen jogszabályi környezetben professzionális vállalkozásként működött, ezért e körülmény enyhítő tényezőként nem értékelhető.
- [21] Kitért arra, hogy a bírság kiszabás körében nem tekintette irányadónak a felperesek által hivatkozott, kartell ügyekben hozott döntések egyes megállapításait.
- [22] A perben eldöntendő jogkérdésre figyelemmel mellőzte a felperesek szakértői bizonyításra vonatkozó indítványát. Hangsúlyozta, hogy a feketelistás tényállás okán a fogyasztó üzleti döntésének befolyásolására való alkalmasságot nem kellett vizsgálni.

A fellebbezés és ellenkérelem

- [23] Az ítélet ellen a felperesek terjesztettek elő fellebbezést, amelyben elsődlegesen az ítélet kereseti kérelmüknek megfelelő megváltoztatását kérték, másodlagosan az ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára való utasítását kezdeményezték.
- [24] Állították, hogy az elsőfokú ítélet megalapozatlan és ezért jogszabálysértő.
- [25] Érvelésük szerint az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta, hogy a gépjárművet vásárló fogyasztók az átlagnál lényegesen tudatosabbak és körültekintőbbek. A kifogásolt kommunikáció a fogyasztót nem készítette olyan üzleti döntés meghozatalára, amelyet az adott kommunikáció hiányában nem hozott volna meg. A kommunikációk önmagukban nem lehettek alkalmasak arra, hogy az Fttv. értelmében tisztességtelenül befolyásolják a fogyasztók vásárlási döntését. Az I. rendű felperes teljesítette a szakmai gondosság követelményét, hiszen képes volt arra, hogy pontosan, empirikus módon támassza alá állításainak valóság tartalmát.
- [26] Állították, hogy a kommunikációs közlések nem teljesítik az Fttv. mellékletének 10. pontjában foglaltakat. A kommunikációk ugyanis nem tartalmazzak semmilyen olyan utalást, amelyek azt hangsúlyoznák, hogy a 12 hónapos szavatossági jog, illetve a gépkocsi legális eredetére vonatkozó garancia az I. rendű felperes ajánlatának sajátosságai lennének. Ezeket – egyébként sem fő üzenetként megjelenítve – tényszerűen közölte, és nem keltette azt a benyomást, mintha azok nem lennének a jogszabályok által előírt fogyasztói jogok.
- [27] A tényközlések pusztán emlékeztetni kívánták a fogyasztókat a jogszabályi jogosultságaikra, tekintettel arra, hogy – ellentétben az általános piaci gyakorlattal – az I. rendű felperes nem bizományosi, hanem tulajdonosi konstrukció révén tevékenykedik a piacon.
- [28] Hangsúlyozták, hogy az ismételt piacra lépése óta csupán rövid idő telt el, az AAA Autó márkaneve még nem annyira ismert a piacon, hogy a kereskedelmi gyakorlata a fogyasztók széles rétege számára közismert és világos lenne. A kommunikációjával elsődlegesen a sajátos piaci gyakorlatához kapcsolódó tájékoztatást kívánta szolgálni. Nem a többi piaci szereplőhöz viszonyította a saját üzleti gyakorlatát és nem piaci előnyként jelenítette meg az adott üzeneteket, hanem saját működésének tényszerűségeit kommunikálta, nyilvánvalóan tájékoztatási, nem pedig megtévesztési céllal. A jogi eredetgarancia, valamint a 12 hónapos szavatosság olyan faktor, amely nem tekinthető jellemzőnek a piacon.
- [29] Érvelésük szerint a kiszabott bírság súlyosan eltűzött, az arányosság követelményét nyilvánvalóan sérti, ezáltal a Tptv. 78. §-ába ütközik. Az Európai Unió Bírósága, továbbá az Alkotmánybíróság gyakorlatára, valamint a Kúria joggyakorlat-elemző csoportjának álláspontjára utalással előadták, hogy az alperes nem mérlegelte súlyuknak megfelelően az egyes súlyosító és enyhítő körülményeket.
- [30] A határozatból nem tűnik ki egyértelműen, hogy az alperes milyen súllyal vette figyelembe a kifogásolt kommunikáció kiterjedtségét. Elmulasztotta megfelelően alátámasztani, hogy mi tekinthető hosszabb időtartamnak, illetve hogy ezt milyen súllyal vette figyelembe. Azt sem

Kf.VI.37.650/2018/5.

indokolta meg, hogy mi jelenti a jelentős számú fogyasztó, illetve a jelentősebb fogyasztói kör mércéjét, és ugyancsak nem vezette le, hogy mindezt milyen mértékű súlyosító tényezőként értékelte. Nem fejtette ki, hogy a kifogásolt kereskedelmi gyakorlat miért volt alkalmas arra, hogy a hatása elhúzódjon, valamint azt sem, hogy ez pontosan milyen volumenű súlyosító tényezőt jelentett. A rendkívüli perorvoslat alatt álló, a jelen állítólagos jogsértéshez hasonló jellegű jogsértést megállapító határozat figyelembe vétele jogellenes volt.

- [31] Az alperes jogsértő módon hagyta figyelmen kívül enyhítő körülményként azt, hogy a kommunikáció rövid ideig volt elérhető, az érintett piac rendkívül intenzíven versenyző, a kommunikáció potenciális tova gyűrűző hatása valószínűtlen, valamint azt, hogy a fogyasztói kör is valószínűsíthetően alacsony számú, és hogy az I. rendű felperes valójában új belépőnek számított. A határozatból nem állapítható meg, hogy a megfelelési program milyen mértékű bírság enyhítő tényezőként került figyelembevételre.
- [32] Jogsértő az elsőfokú ítélet a II. rendű felperes versenyjogi felelősségének megállapítása körében is; ő nem követte el, illetve nem is követhette el a határozatban megállapított, az Fttv. 3. § (1) bekezdése szerinti jogsértést.
- [33] Az arculati kézikönyv nem alapozhatja meg a II. rendű felperes versenyjogi felelősségét, hiszen az csak kereteket ad az I. rendű felperes számára annak érdekében, hogy önállóan végezhesse marketing tevékenységét.
- [34] A közvetlen érdekeltség hiányát igazolja, hogy a II. rendű felperes csupán elenyésző mértékben részesül az I. rendű felperes árbevételéből, a két társaság elkülönül menedzsmenttel tevékenykedik a magyarországi piacon, továbbá, hogy az AAA Autó védjegyeinek jogosultja Magyarországon az I. rendű felperes.
- [35] Jogszerűtlenül fogadta el az elsőfokú ítélet azt is, hogy az alperes a büntetések és joghátrányok egyéniesítésének európai uniós versenyjogi ítélkezési gyakorlatban kikristályosodott elvvel szemben a II. rendű felperest is szankcionálta. Ezen elv alapján ugyanis a jogsértésért csak a jogsértés elkövetőjével szemben alkalmazható szankció. Az alperes azonban egyedileg nem értékelte a II. rendű felperes versenyjogi felelősségét. A II. rendű felperes Fttv. 9. §-a szerinti versenyjogi felelősségének hiányában jogszerűtlen a Tpv. 78. § (5) bekezdésének alkalmazása.
- [36] Indítványozták igazságügyi szakértő kirendelését annak empirikus, megfelelő mélységű piackutatás révén történő meghatározására, hogy az I. rendű felperes aktuális potenciális fogyasztói üzletfelei hogyan értelmezheték a közzétett egyes kommunikációs üzeneteket és az milyen hatással volt, illetve milyen hatással lehetett a fogyasztói döntésekre.
- [37] Az alperes ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását indítványozta.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [38] A fellebbezések nem alaposak.
- [39] A Kúria az elsőfokú bíróság ítéletét a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 253. § (3) bekezdése alapján a fellebbezési kérelmek és a fellebbezési ellenkérelem keretei között vizsgálta.
- [40] A Kúria szerint az elsőfokú bíróság a pontosan és törvényesen megállapításból helytálló jogi következtetést vont le.
- [41] A Kúria elsődlegesen rögzíti, az elsőfokú bíróság vizsgálta a közigazgatási eljárás teljes anyagát, a felek perbeli nyilatkozatait, beadványait, a bizonyítékokat a Pp. 206. § (1) bekezdésének megfelelően egyenként és a maguk összességében is értékelte. Ezekre figyelemmel helytállóan tárta fel a jogvita elbírálásához szükséges tényállást, a vonatkozó jogszabályi rendelkezések helyes értelmezésével helytállóan jutott arra a következtetésre, hogy a felperesek keresete nem alapos. Kifejtett indokait a Kúria maradéktalanul osztja.
- [42] A felperesek a fellebbezésükben lényegében a keresetükben foglaltakat ismételték meg, az elsőfokú ítéletet az alperesi határozattal szemben már a felhozott kifogások miatt sérelmezték. Az eljáró bíróság azonban a felperesek keresetét minden vonatkozásában elemezte és elbírálta, az ítéletben a Pp. 221. § (1) bekezdésének teljes mértékben megfelelő, kellően részletes

Kf.VI.37.650/2018/5.

indokát adta döntésének.

- [43] A Kúria hangsúlyozza, hogy a fellebbezési eljárás célja nem a közigazgatási határozat felülvizsgálata iránti elsőfokú peres eljárás megismétlése, esetlegesen újabb bizonyítási eljárás lefolytatása, hanem annak megítélése, hogy az elsőfokú határozat megfelel-e az anyagi- és eljárási jogszabályoknak.
- [44] A Kúria szükségtelennek tartja az elsőfokú bíróság ítéletében foglalt helyes indokolás megismétlését, hiszen azt a fentiekben részletesen ismertette. A fellebbezésben foglaltakra figyelemmel az alábbiakat hangsúlyozza.
- [45] Az Fttv. 3. § (1) bekezdése kimondja, hogy tilos a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat. A 3. § (2) és (3) bekezdései meghatározzák a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat egyes jellemző tényállási elemeit, míg a 4. § (1) bekezdése előírja, hogy a kereskedelmi gyakorlat megítélése során milyen fogyasztói magatartást kell alapul venni. Ezek mellett az Fttv. Melléklete meghatározza azokat az eseteket, amelyeket eleve tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatnak minősülnek. Az e körben meghatározott magatartások tisztességtelenségét külön vizsgálni nem kell, hiszen ennek értékelését a jogalkotó maga elvégezte. Ennél fogva, ha egy vállalkozás kereskedelmi gyakorlata az Fttv. Mellékletében meghatározott valamely pontban foglaltaknak megfelel, akkor az a kereskedelmi gyakorlat – a 3. § (2) és (3) bekezdéseiben, valamint a 4. § (1) bekezdésében meghatározott szempontoktól függetlenül – minden további vizsgálódás nélkül tisztességtelen.
- [46] A fentiekre figyelemmel teljesen alaptalanul hivatkoztak a felperesek ismételen a fogyasztói tudatosságra, a vásárlói döntés befolyásolhatóságának kérdésére, valamint a szakmai gondosság követelményének teljesítésére. Minderre figyelemmel az általuk indítványozott szakértői bizonyítás szükségtelen, ezért azt a Kúria is mellőzte.
- [47] A kereskedelmi gyakorlat értékelésekor a kommunikáció egészét kell vizsgálni. Az I. rendű felperes valóban nem közölte szó szerint azt, hogy a 12 hónapos szavatossági jog, illetve a gépkocsi legális eredetére vonatkozó garancia a saját, egyedi ajánlata lenne, azonban ezeket olyan más állításokkal együtt jelenítette meg, amelyek viszont már a felperes sajátjai voltak. A szövegkörnyezetben minden megkülönböztetés nélkül fordultak elő ezek az információk, a kommunikáció többi elemeivel azonos hangsúlyt kaptak. Semmi nem utalt arra, hogy az egymás után megjelenő információk közül bármilyen szempontból is válogatni kellene; egyesek a felperes külön ajánlatának elemei, mások csak emlékeztetések a fogyasztók Ptk.-n alapuló jogaira. A felperesek maguk hivatkoztak arra, hogy a jogi eredetgarancia és a 12 hónapos szavatosság nem jellemző faktor a piacon. Éppen ezért jelentenek fontos információt a fogyasztók számára. A bizományosi konstrukcióban működő vállalkozásoknál ez a jog- és kellékszavatosság valóban egyedi ajánlati elem lenne, szemben a felperesi vállalkozással, ahol mindez jogszabályon alapuló kötelezettség. A kommunikációban azonban az egyedi ajánlati elemek és a jogszabályi kötelezettségek összemosódtak, ezzel a fogyasztók törvényes jogai olyanként került bemutatásra, mintha azokat a felperesi vállalkozás magától nyújtaná.
- [48] Mérlegelési jogkörben hozott döntésről akkor beszélünk, ha ugyanazon tényállás mellett többféle jogszerű döntés is hozható. Ilyen az az eset, amikor a jogszabály csupán a döntés kereteit, így a bírság alsó és felső határát adja meg, amely kereten belül a hatóságnak kell a bírság összegét megállapítania. A közigazgatási anyagi jogszabályok általában megjelölik a mérlegelés legfőbb szempontjait, amelyek súlyozásával kell kialakítani magát a döntést. A mérlegelési jogkörben hozott döntés akkor jogszerű, ha a hatóság az egyedi ügy sajátosságait megfelelően, logikusan, a súlyukhoz igazodóan értékeli, indokolásában számot ad a mérlegelés folyamatáról; mely körülményt, milyen súllyal értékelt, melyet hagyott figyelmen kívül, illetve mindezt milyen okból tette.
- [49] A kategorikus jogi norma esetében – az előzőtől eltérően – a jogalkalmazónak nincsen választási lehetősége, csupán egyfajta jogszerű döntés hozható.
- [50] A fentiekből látható, hogy a mérlegelési jogkörben hozott döntés nem pusztán egy egyszerű matematikai műveleten alapul, éppen ezért nem is kérhető számon egy teljesen pontos, egzakt számszaki levezetés. Erre figyelemmel teljesen alaptalanul kifogásolták a felperesek, hogy a

Kf.VI.37.650/2018/5.

határozatból nem tűnik ki az alperes mérlegelése. A bírságkiszabás körében figyelembe vett egyes szempontok értékelését, súlyozását az alperesi határozat bemutatta, ezeket a felperesek ténybelileg nem cáfolták. Iratellenes, okszerűtlen vagy logikátlan mérlegelés hiányában felülmérlegelésnek nincs helye.

- [51] A mérlegelési jogkörben hozott döntés sajátosságából fakad, hogy az egyébként jogszerű határozat nem lesz pusztán attól jogsértő, hogy lehetne – a figyelembe vett szempontok eltérő értékelésével, súlyozásával – egy másik ugyancsak jogszerű döntést hozni.
- [52] A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 73/A. § (1) bekezdés c) pontja értelmében a hatóság döntése jogerőssé válik, ha ellene fellebbezésnek nincs helye. Erre figyelemmel nincs jelentősége annak, hogy korábbi jogsértést megállapító versenyhatósági határozat bírósági felülvizsgálata iránti eljárás folyamatban van, attól még a közigazgatási határozat jogerős, és mint ilyen, súlyosító körülményként értékelendő.
- [53] Az Fttv. 9. § (1) bekezdése szerint a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmának megsértéséért felel az a vállalkozás, amelynek a kereskedelmi gyakorlattal érintett áru értékesítése, eladásának ösztönzése közvetlenül érdekében áll.
- [54] Az „érdek elv” lefektetését tartalmazó felelősségi szabály értelmében az anyavállalat felelőssége is megállapítható, ha anyagi érdeke fűződött az eladás ösztönzéséhez.
- [55] A Kúria hangsúlyozza, hogy az alperes a határozatában a II. rendű felperest nem a jogsértés elkövetőjeként, hanem a jogsértésért felelős személyként nevesítette. A II. rendű felperes felelőssége az Fttv. 9. § (1) bekezdése szerint fennáll, amelyen nem változtat az elkülönülő menedzsmentre, illetve a védjegy jogosultságra való hivatkozás. Az arculati kézikönyv betartása kötelező volt, függetlenül attól, hogy az csak kereteket adott az I. rendű felperes számára. Az anyagi érdekeltségen nem változtat az sem, hogy a II. rendű felperes csupán elenyésző mértékben részesült az I. rendű felperes árbevételéből, hiszen ilyen különbségtételt az Fttv. nem tartalmaz. Azzal kapcsolatban pedig a felperesek még csak előadást sem tettek, hogy a plakátok tervezési és gyártási költségeinek viselése miatt ne jelentene anyagi érdekeltséget.
- [56] A felperesek a fellebbezésükben nem vitatták, hogy a bírság összegszerűsége tekintetében a II. rendű felperesnek nincs keresetelési joga, továbbá nem hivatkoztak arra, hogy mind a határozatban, mind az elsőfokú ítéletben keveredik a Tpv. 78. § (5) bekezdése szerinti egyetemleges felelősség és a II. rendű felperes Fttv. 9. §-a szerinti mögöttes helytállási kötelezettség, ezért e kérdéseket a Kúria érdemben nem vizsgálhatta.
- [57] A fentiekre figyelemmel a Kúria az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése szerint – helyes indokaira figyelemmel – helybenhagyta.

A döntés elvi tartalma

- [58] *Az Fttv. Mellékletében felsorolt valamely – feketelistás – tényállás megvalósulásakor a kereskedelmi gyakorlat tisztességtelenségét nem kell külön vizsgálni, arra nézve bizonyítási eljárás lefolytatásának nincs helye.*
- [59] *A mérlegelési jogkörben hozott döntés pusztán azon az alapon nem lesz jogszabálysértő, hogy ugyanazon tényállás mellett – a figyelembe vett szempontok eltérő értékelésével, súlyozásával – egy másik jogszerű döntés is hozható lett volna.*

Záró rész

- [60] A pervesztes felperesek a Pp. 78. § (1) bekezdése szerint kötelesek az alperes fellebbezési eljárási költségét egyetemlegesen megfizetni.
- [61] Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 39. § (3) bekezdés d) pontja és 46. § (1) bekezdés szerinti mértékű fellebbezési illetéket a felperesek a bírósági eljárásban alkalmazandó

Kf.VI.37.650/2018/5.

költségmentességről szóló 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján kötelesek megfizetni.

[62] Az ítélet elleni felülvizsgálatot a Pp. 271. § (1) bekezdés e) pontja zárja ki.

Budapest, 2019. február 13.

Dr. Sperka Kálmán s.k. a tanács elnöke, Dr. Vitál-Eigner Beáta s.k. előadó bíró, Dr. Sugár Tamás s.k. bíró